

www.ketab.ir

چهل  
برگزیده از  
امام حسن علیه السلام

چهل



سرشناسه: سبحانی نسب، علیرضا، ۱۳۴۸ - عنوان و نام  
پدیدآور: چهل حدیث حسنی / مولف علیرضا سبحانی نسب.  
منشخصات نشر: قم: نشر جمال، ۱۳۹۲. فروست: چهل حدیث  
اهل بیت، شاپک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۴-۴۸۱-۰- وضعیت فهرست  
نویسی: فیبا، موضوع: اربعینات -- قرن ۱۴. رده بندی کنگره:  
۱۳۹۲ ج ۹/س ۲۳/۹. رده بندی دیوبی: ۲۹۷/۳۱۸. شماره  
کتابشناسی ملی: ۴۰۴۰۴۷۰

## • چهل حدیث حسنی •

نویسنده: علیرضا سبحانی نسب

گرافیکست: محمود کریمی

مطبع: چاپ: علی یوسفی

نشر: جمال

چاپ: جمال

صحافی: تا ظهور

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

نوبت و تاریخ چاپ: دوم / ۱۴۰۳



نشر جمال  
Jamal Publications

دفتر قم: ۳۱۶۵۳-۰۲۵

دفتر تهران: ۶۶۴۸۷۱۱۸-۰۲۱

همراه: ۰۹۱۲۲۵۲۰۲۵۰

www.jalmalnashr.com

# فهرست

۲۵	بهترین نیکو	۶	مقدمه
۲۶	ایمان و رضایت از خدا	۹	نگاهی کوتاه به زندگی امام حسین (علیه السلام)
۲۷	اجابت آماده	۱۰	سیری در سیره امام حسین (علیه السلام)
۲۸	ضمانت اجابت	۱۱	تقوا و تفکر دائمی
۲۹	بهترین انتخاب	۱۹	فرصت شناسی
۳۰	برادر باطنی من	۲۰	محروم بی خرد
۳۱	ترس چیست	۲۱	خوش رفتاری با مردم
۳۲	زکات و ثروتمندی	۲۲	آدم شناسی
۳۳	بیناترین دیده	۲۳	بخشش کریمانه
۳۴	بهره از دنیا برای آخرت	۲۴	غم روزگار هرگز!

۴۷	عمل به وعده	۳۵	معنی تنگ چشمی
۴۸	معیار خویشاوندی	۳۶	ترس از مرگ
۴۹	قدرت وحدت	۳۷	مواظب حقّ ما هستی؟
۵۰	درخواست های مجاز	۳۸	سود بیشمار محبت اهل بیت
۵۱	داماد باتقوا	۳۹	عاقل و آبرومند
۵۲	بزرگترین سروری	۴۰	حساسیت به عبادای روح
۵۳	فرار از هتاکان	۴۱	حفظ دانش با ننگارش
۵۴	جای عذرخواهی بگذار	۴۲	بیاموز و آموزش بده
۵۵	بسه در فرمان تو	۴۳	ساکت باش!
۵۶	اهمیت مسایه داری	۴۴	عادات رسواگر
۵۷	معیار دوستی	۴۵	آماده عبادت شو
۵۸	خودآزمایی	۴۶	حُسن خُلق



## مقدمه

رسول خدا، حضرت محمد ﷺ سنتی را میان امت خود پایه‌گذاری کرد که از آن به نام سنت «حفظِ چهل حدیث» یاد می‌شود. آن حضرت ﷺ فرمود: «هر کس از امت من درباره‌ی نیازهای دینی خود، چهل حدیث از سخنان ما اهل بیت علیهم السلام را حفظ کند، روز قیامت در مقام کارشناس دین محشور خواهد شد.»<sup>۱</sup>

شاید عدد «چهل»، بهترین عددی باشد که پیامبر ﷺ برای بنا گذاشتن یک سنت مهم انتخاب کردند؛ زیرا چهل تا حدیث، آن قدر زیاد نیست که کسی از عهده‌ی حفظ آن بر نیاید. همچنین روایت و حفظ چهل سخن از فرمایشات هر معصوم، کتابی ارزشمند برای ساختن یک روحانی است که در زمان پیامبر ﷺ رونق فراوانی داشت، به عنوان «سنت علی علیه السلام» یاد می‌کنیم؛ زیرا باعث ترویج و گسترش سخنان اهل بیت علیهم السلام در طول زمان شده است.

متأسفانه با کج فهمی یا غرض‌ورزی‌های حاکمان پس از پیامبر، روز به روز از فروغ این سنت و حفظ حدیث کاسته شد. در قرون اخیر نیز سنت حفظ چهل حدیث، کم‌رونق شده و تنها عالمان دین از این توفیق بهره‌مند بوده و به آن عمل می‌کردند. جدای از تلاش عالمان برای نگارش کتاب‌های مفصل حدیثی، گاهی یک عالم خوش ذوق، چهل حدیث نورانی از اهل بیت را برگزیده و با شرحی کوتاه یا مفصل، کتابی به نام چهل حدیث می‌نگاشت.

۱. بحار الانوار، ج ۲، ص ۱۵۳.

این قالب بسیار جالب، یکی از بهترین شیوه‌ها برای ترویج حدیث‌نویسی و حدیث‌خوانی و حفظ حدیث است. در این راستا، ما از این قالب برای ارائه چهل درس زندگی‌ساز از سخنان ناب امام حسن مجتبی علیه السلام برای نوجوانان، بهره‌جسته و چهل سخن امیر بیان را که هر یک پاسخ یکی از پرسش‌های زندگی ماست برگزیده‌ایم. البته انتخاب چهل حدیث زندگی‌ساز که بیشتر مسائل اخلاق فردی و اجتماعی را شامل شود، کار دشواری سختی بود. در گزینش احادیث، چند نکته مهم مورد توجه بوده است.

۱. موضوع سخن انتخاب شده با نیاز مخاطب نوجوان هماهنگی داشته باشد.
۲. فهم حدیث، نیازمند توضیح بیرونی و پیش‌نیاز نباشد.
۳. احادیث کوتاه باشد که حفظ آن آسان باشد.
۴. همه احادیث دارای سند معتبر باشد.
۵. برای هر حدیث یک عنوان گویا و زیبا انتخاب کرده‌ایم.
۶. در ترجمه روایات از واژگان ناآشنا یا ادبیات نامفهوم برای نوجوان دوری گزیده‌ایم.
۷. گاهی چند حدیث با موضوع یکسان انتخاب شده است؛ لیکن هرگز طعم تکراری بودن به خواننده دست نمی‌دهد و هر حدیث، مطلب جدیدی را بیان می‌کند و تکمیل‌کننده سخن قبلی است. یعنی هر چهل حدیث، رنگ و بوی تازه‌ای دارد.
۸. از آنجا که آشنایی با سبک زندگانی امام دوم شیعیان علیه السلام و مشاهده هماهنگی رفتار و گفتار آن بزرگوار، خواننده را برای تأسی و الگوگیری از آن حضرت آماده‌تر می‌کند، در ابتدا نگاهی گذرا به اطلاعات شناسنامه‌ای آن حضرت انداخته و سپس با مرور

سیک زندگی آن بزرگوار، ذهن مخاطب را برای بهره جستن از کلام آن حضرت، آماده ساختیم. آن‌گاه چهل جام از شربت سخنان زندگی‌ساز آن پیشوای راستین را در کام تشنه خواننده ریخته‌ایم.

۹. تلاش شده با تنوع موضوعی احادیث، یک دوره اخلاق فردی - اجتماعی در برابر مخاطب قرار گیرد.

۱۰. مؤسسه‌ها و نهادهای فرهنگی برای برگزاری مسابقه و ترویج مطالعه کتاب، همواره نیازمند کتاب خوب هستند. به همین جهت در پایان کتاب، هشت سؤال طرح شده تا خواننده بتواند میزان دقت مطالعه خود را بیازماید، و همچنین نهادهای فرهنگی از آن مسابقه برگزار کنند.

در پایان یادآور می‌شویم که در «سیری در سیره امام حسن مجتبی علیه السلام»، از مجموعه کتاب‌های «چهل حدیث سیره اهل بیت علیهم السلام» از آثار انتشارات معروف، بسیار بهره برده‌ام؛ ولی برای تکمیل آن به کتاب‌های دیگر نیز مراجعه کردم. اگر چه بنده برای کم کردن کاستی‌های این اثر بسیار کوشیدم، با این حال این نوشتار، کار آدمی زاد است. بنابراین با یادآوری کاستی‌ها و نقدهای معازنه خود، بر بنده منت نهاده و در بهتر شدن این اثر یاریم کنید.

علیرضا سبحانی نسب

قم/ پاییز ۱۳۹۵